

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
1444 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

6 Ιουλίου, 2018

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ 2016

Εκμεταλλεύσεις και Γεωργικές Εκτάσεις

Ο πληθυσμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων έφτασε σε 34.945, παρουσιάζοντας μείωση 1,2% σε σύγκριση με 35.385 εκμεταλλεύσεις της έρευνας 2013. Η συνολική γεωργική γη ήταν 1.284.369 δεκάρια, εκ των οποίων 1.119.297 δεκάρια αποτελούσαν την χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση με μέση έκταση 32 δεκάρια ανά εκμετάλλευση. Η χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση παρουσίασε αύξηση 2,4% σε σύγκριση με τα 1.093.323 δεκάρια του 2013.

Διακατοχή και Χρήση Γης

Η συνολική ιδιόκτητη καλλιεργούμενη έκταση έφτασε σε 467.361 δεκάρια ή 41,8% της συνολικής χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης, ενώ 617.431 δεκάρια ή 55,2% λειτουργούσαν σε βάση ενοικίου. Η δημοτική γη έφτασε σε 230 δεκάρια και τα υπόλοιπα 34.275 δεκάρια ή το 3,1% της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης ήταν μεσιακή ή είχαν άλλο καθεστώς. Σε σύγκριση με τα αποτελέσματα του 2013, η ιδιόκτητη έκταση μειώθηκε κατά 2,7% και η ενοικιαζόμενη αυξήθηκε κατά 3%.

Οι κύριες ετήσιες καλλιέργειες ήταν οι κτηνοτροφικές καλλιέργειες 55,6% της συνολικής έκτασης με ετήσιες καλλιέργειες, ακολουθούμενη από τα σιτηρά για παραγωγή καρπού με 34,5%, πατάτες με 4,7% και φρέσκα λαχανικά, πεπονοειδή και φράουλες στο ύπαιθρο με 3,4%. Οι κύριες μόνιμες καλλιέργειες είναι οι ελαιώνες με 40,2% της συνολικής έκτασης με μόνιμες καλλιέργειες, ακολουθούν οι αμπελώνες με 22,9%, τα εσπεριδοειδή με 12,3% και τα δέντρα για καρπούς με κέλυφος με 8,5%.

Συγκρίνοντας τη χρήση της γης με την προηγούμενη έρευνα του 2013, οι ετήσιες καλλιέργειες αυξήθηκαν κατά 4,6% και οι αγρανάπαυση αυξήθηκε κατά 10,1%, ενώ οι μόνιμες καλλιέργειες, τα μόνιμα λιβάδια και βοσκότοποι και οι οικογενειακοί λαχανόκηποι μειώθηκαν κατά 3,9%, 25,5% και 2,4% αντίστοιχα (Πίνακας 1).

Το σύνολο των αρδευόμενων εκτάσεων (αρδευτήκαν μία ή περισσότερες φορές) μειώθηκε κατά 4,9% και έφτασε τα 239.046 δεκάρια από 251.400 δεκάρια το 2013. Η αρδευόμενη έκταση (έκταση με αρδευτικές εγκαταστάσεις) ήταν 385.491 δεκάρια ή το 34,4% συνολική χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση.

Κτηνοτροφία

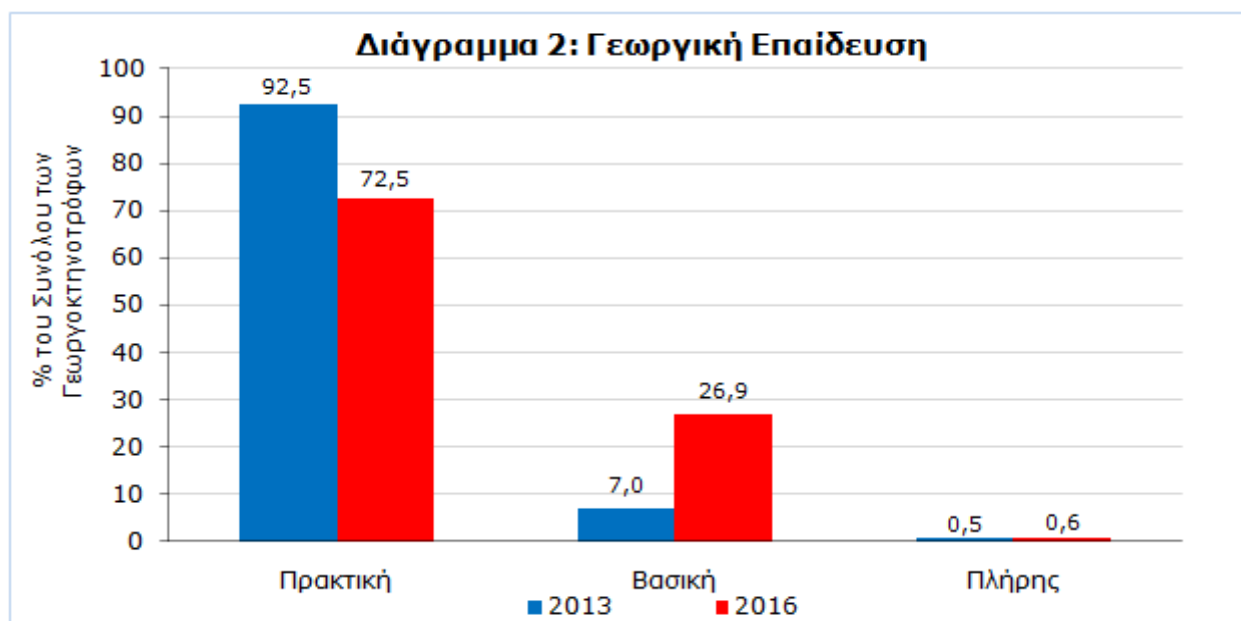
Ο συνολικός αριθμός των εκμεταλλεύσεων με βοοειδή ανήλθε σε 241 και ο πληθυσμός των βοοειδών παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το 2013, σημειώνοντας οριακή αύξηση 0,8%. Ο συνολικός αριθμός προβάτων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις ανήλθε σε 264.803, έναντι 257.169, με αύξηση 3%. Ο πληθυσμός των αιγοειδών ανήλθε σε 169.980 από 1.611 εκμεταλλεύσεις, παρουσιάζοντας οριακή μείωση κατά 0,8% από την προηγούμενη έρευνα του 2013. Ο πληθυσμός των χοίρων μειώθηκε κατά 8,9% σε σύγκριση με το 2013 και έφτασε σε 265,042 κεφαλές από 290.928.

Ο συνολικός αριθμός των πουλερικών συμπεριλαμβανομένων όλων των τύπων ανήλθε σε 2.603.567, ο οποίος είναι σημαντικά ψηλότερος από τα αποτελέσματα του 2013. Αυτά κατατάχθηκαν σε τέσσερις κύριες κατηγορίες ανάλογα με το σκοπό χρήσης τους. Τα πουλερικά που ανήκουν κατά κύριο λόγο στην παραγωγή κρέατος ανέρχονται σε 2.041.308 (65,1% αύξηση από το 2013), οι ωτόκες όρνιθες ήταν 435.632 (μείωση 5,8% από το 2013), οι πετεινοί ήταν 31.881 (μείωση 20,3% από το 2013) και τα υπόλοιπα πουλερικά ήταν 94.747 κεφαλές (αύξηση κατά 8,4% από το 2013) (Πίνακας 2).

Κάτοχοι

Το 2016, 34.372 εκμεταλλεύσεις ανήκαν σε φυσικά πρόσωπα (ατομικές εκμεταλλεύσεις), 41 λειτουργούσαν από κυβερνητικά ή δημόσια ιδρύματα και 531 από εταιρείες, συνεταιρισμούς ή άλλους. Το ποσοστό των ατομικών εκμεταλλεύσεων παρουσίασε οριακή μείωση στο 98,4% το 2016 σε σύγκριση με 98,7% το 2013, ενώ σημειώθηκε οριακή αύξηση του ποσοστού των εταιρειών (1,5% το 2016 από 1,2% το 2013), ενώ το ποσοστό του Δημοσίου ή της Κυβέρνησης παραμένει σταθερό στο 0,1%.

Η πλειοψηφία των γεωργών (κατόχων ή διαχειριστών), σε ποσοστό 72,5%, είχε μόνο πρακτική εμπειρία στη γεωργία, το 26,9% έλαβε βασική γεωργική κατάρτιση (μόρφωση στη γεωργία που ολοκληρώθηκε στο δευτεροβάθμιο επίπεδο ή βραχυπρόθεσμα μαθήματα από κυβερνητικά ιδρύματα) και μόνο το 0,6% έλαβε πλήρη γεωργική κατάρτιση (πανεπιστημιακό πτυχίο σχετικό με τη γεωργία). Αξίζει να σημειωθεί η σημαντική αύξηση από το 2013 των γεωργών που παρακολουθούν βασική γεωργική κατάρτιση, όπου το ποσοστό αντιστοιχεί σε τέσσερις φορές υψηλότερο.

Το 2016 δεν υπήρξαν σημαντικές διακυμάνσεις των ποσοστών που αντιπροσωπεύουν τις ηλικιακές ομάδες των κατόχων και η ηλικιακή διάρθρωση παραμένει η ίδια με το 2013. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι η πλειοψηφία των κατόχων είναι 65 ετών ή μεγαλύτεροι με ένα ποσοστό του 48%. Από το σύνολο των κατόχων, οι άνδρες κατείχαν το 75,5% και οι γυναίκες το 24,5%. Σε σύγκριση με το 2013, παρατηρήθηκε αύξηση κατά 2,9% στο ποσοστό των ανδρών κατόχων.

Απασχόληση

Η συνολική εισροή εργασίας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις από τους κατόχους και τα μέλη του νοικοκυριού ανήλθε σε 3.061.127 ημέρες το 2016, που αντιστοιχεί σε 11.196 ισοδύναμα άτομα πλήρους απασχόλησης. Σε σύγκριση με την έρευνα του 2013, η οποία είχε 11.513 εργαζόμενους ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης, σημειώθηκε μείωση κατά 2,8% στην απασχόληση κατόχων και μελών του νοικοκυριού στον γεωργικό τομέα. Ένας άλλος αριθμός 4.536 ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης τακτικού προσωπικού απασχολούσε επίσης τις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις κατά τη διάρκεια του 2016 και 3.950 ισοδύναμους πλήρους απασχόλησης εποχιακούς υπαλλήλους.

Πίνακας 1

Χρήση Γης	2013		2016	
	Έκταση (δεκάρια)	% του Συνόλου	Έκταση (δεκάρια)	% του Συνόλου
Ετήσιες καλλιέργειες	698.652	63,9	730.718	65,2
Μόνιμες καλλιέργειες	273.193	25,0	262.595	23,4
Αγρανάπαυση	102.529	9,4	112.894	10,1
Οικογενειακοί λαχανόκηποι	474	0,0	462	0,0
Μόνιμα λιβάδια και βοσκότοποι	18.476	1,7	13.762	1,2
Σύνολο Χρησιμοποιούμενης Γεωργικής Έκτασης	1.093.323	100,0	1.120.430	100,0

Πίνακας 2

Είδος Ζώου	2013		2016	
	Αριθμός Εκμεταλλεύσεων	Κεφαλές	Αριθμός Εκμεταλλεύσεων	Κεφαλές
Άλογα και Ημίονοι	203	568	259	4.222
Βοοειδή	246	53.273	241	53.710
Χοίροι	501	290.928	322	265.042
Προβατοειδή	1.387	257.169	1.025	264.803
Αιγοειδή	1.796	171.405	1.611	169.980
Κοτόπουλα	2.301	1.236.359	1.722	2.041.308
Όρνιθες	8.267	462.661	7.975	435.632
Πετεινοί	6.197	39.992	6.031	31.880
Γαλοπούλες	575	4.604	611	13.176
Πάπιες	440	2.750	433	5.125
Χήνες	463	2.692	480	3.215
Στρουθοκάμηλοι	15	56	7	173
Άλλα πουλερικά	1.550	77.324	1.563	73.057
Κουνέλια	4.234	87.019	3.699	62.533
Κυψέλες Μελισσών	263	16.972	270	18.971

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Σκοπός

Σκοπός της έρευνας είναι η συλλογή στοιχείων για τις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στην Κύπρο σε σχέση με την κατοχή γης, τη χρήση γης, τις καλλιεργούμενες εκτάσεις, τα χαρακτηριστικά του ζωικού κεφαλαίου, την απασχόληση και άλλα στοιχεία των εκμεταλλεύσεων, καθώς και τα χαρακτηριστικά των κατόχων ή διαχειριστών. Η βιολογική γεωργία, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και οι μέθοδοι γεωργικής παραγωγής περιλαμβάνονται επίσης στην έρευνα. Οι πληροφορίες θεωρούνται χρήσιμες για την αξιολόγηση των εξελίξεων και των τάσεων στον γεωργικό τομέα με την πάροδο του χρόνου και για τη διαμόρφωση και εφαρμογή νέων πολιτικών για τη γεωργία και τις αγροτικές περιοχές γενικά.

Κάλυψη

Η απογραφόμενη μονάδα είναι η γεωργική εκμετάλλευση, η κτηνοτροφική εκμετάλλευση ή η γεωργοκτηνοτροφική (μικτή) εκμετάλλευση, η οποία ορίζεται ως μια ενιαία μονάδα, τόσο τεχνικά όσο και οικονομικά, η οποία έχει ενιαία διοίκηση και αναλαμβάνει τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα του Κανονισμού 1166/2008 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε ως κύρια ή δευτερεύουσα δραστηριότητα. Οι δραστηριότητες που αναλαμβάνει μια γεωργική εκμετάλλευση είναι:

- Μονοετής (ετήσιες) καλλιέργειες
- Καλλιέργεια πολυετών (μόνιμων) καλλιεργειών (περιλαμβάνονται επίσης γεωργικές εκμεταλλεύσεις οι οποίες παράγουν κρασί ή ελαιόλαδο από σταφύλια ή ελιές που παράγουν οι ίδιες)
- Πολλαπλασιασμός των φυτών
- Ζωική παραγωγή
- Μικτές γεωργικές δραστηριότητες
- Οι εκμεταλλεύσεις που ως αποκλειστική τους δραστηριότητα έχουν τη διατήρηση γεωργικής γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση

Τέτοιες μονάδες θεωρούνται εκμεταλλεύσεις και ερευνούνται και εξετάζονται μόνο:

- εάν έχουν χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση ίση ή μεγαλύτερη του ενός δεκαρίου (1 δεκάριο = 0,1 εκτάρια), ή
- εάν έχουν τουλάχιστον μισό δεκάριο (0,05 εκτάρια) σε θερμοκήπιο, ή
- αν έχουν ζώα και συγκεκριμένα: μία και περισσότερες αγελάδες ή συνολικά δύο και περισσότερα μεγάλα ζώα οποιουδήποτε είδους και ηλικίας (όπως άλογα, καμήλες) ή συνολικά πέντε και περισσότερα μικρά ζώα οποιασδήποτε ηλικίας και φύλου (όπως αιγοειδή, πρόβατα, χοίροι) ή πενήντα και περισσότερα πουλικά ή είκοσι και περισσότερες κυψέλες ή πέντε και περισσότερους στρουθοκάμηλους ή δέκα και περισσότερες κονικλομητρές

Ο αρχικός κατάλογος του πληθυσμού των εκμεταλλεύσεων ήταν 36.410 και το δείγμα περιλάμβανε 17.950 εκμεταλλεύσεις, από τις οποίες καλύφθηκαν 15.901 εκμεταλλεύσεις. Η έρευνα καλύπτει όλες τις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δειγματοληψία

Η επιλογή του δείγματος έγινε από το Μητρώο των Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων, το οποίο δημιουργήθηκε με βάση την Απογραφή Γεωργίας 2010 και ενημερώθηκε από τις πληροφορίες των ερευνών που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ του 2010 και του 2016. Χρησιμοποιήθηκε ένα πλαίσιο (λίστα) με βάση τον αριθμό ταυτότητας της εκμετάλλευσης. Το δείγμα επιλέχθηκε με τη μέθοδο της στρωματοποιημένης συστηματικής τυχαίας δειγματοληψίας. Οι μεταβλητές στρωματοποίησης ήταν το μέγεθος της εκμετάλλευσης βάση της τυπικής απόδοσης και ο τύπος εκμετάλλευσης.

Συλλογή Δεδομένων

Η Στατιστική Υπηρεσία της Κύπρου διενήργησε την Έρευνα Διάρθρωσης Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων 2016 σε δειγματοληπτική βάση με τις κατευθυντήριες γραμμές και τους ορισμούς του σχετικού Κανονισμού 1166/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Η Έρευνα διεξάχθηκε μεταξύ του Σεπτεμβρίου 2016 και του Φεβρουαρίου του 2017 και κάλυψε όλες τις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Έρευνα διεξάγεται δειγματοληπτικά κάθε 3 χρόνια και ως απογραφή κάθε 10 χρόνια. Το μέγεθος του δείγματος του 2016 αυξήθηκε κατά 0,6% σε σχέση με το 2013 και το συνολικό ποσοστό δειγματοληψίας ήταν σχετικά σταθερό. Τα δεδομένα συλλέγονται με τη χρήση έντυπου ερωτηματολογίου από απογραφείς μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με τους κατόχους.

Σύμφωνα με το Νόμο περί Στατιστικής 15 (Ι) 2000, η Στατιστική Υπηρεσία είναι υποχρεωμένη να τηρεί όλα τα δεδομένα που συλλέγονται ως εμπιστευτικά και να τα χρησιμοποιεί αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς.

Περίοδος Αναφοράς

Η περίοδος αναφοράς για τα χαρακτηριστικά του ζωικού κεφαλαίου ήταν η 1η Οκτωβρίου 2016· για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης από τα οποία ωφελήθηκε η εκμετάλλευση ήταν τα έτη 2014, 2015 και 2016· για όλα τα άλλα χαρακτηριστικά ήταν η 1η Σεπτεμβρίου 2015 έως τις 31 Αυγούστου 2016.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Λουκία Αλεξάνδρου: Τηλ: +35722605124, Ηλ. Ταχ.: laalexandrou@cystat.mof.gov.cy